

Raadsmededeling

Aan	Gemeenteraad
Van	College van burgemeester en wethouders
Portefeuillehouder	Jorrit Eijbersen
Datum	23 februari 2023
Team	Team Sociaal domein
Opsteller	5.1.2e5.1.2e
Zaak	2023-000480

Onderwerp Voortgangsbericht Nieuwkomers

Samenvatting

Tijdens de Themabijeenkomst 'Nieuwkomers' van 24 januari jl. is de raad geïnformeerd over landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen op het terrein van vluchtelingen, statushouders, arbeidsmigranten en asielzoekers.

In de raadsmededeling van 31-1-2023 is de raad geïnformeerd over het openbaar maken van het 'Procesplan opvang vluchtelingen Twente' en is aangekondigd dat in februari nadere berichtgeving volgt. Voorliggende raadsmededeling voorziet hierin. Dit voortgangsbericht 'Nieuwkomers' omvat informatie over recente ontwikkelingen en geeft zicht op de planning van het lokale proces met betrekking tot de asielopgave.

Inhoud

Landelijk volgen de ontwikkelingen elkaar snel op waar het gaat om de verschillende doelgroepen die tot de nieuwkomers gerekend worden. De aandacht voor een opnieuw dreigende asielcrisis heeft recent geleid tot een hernieuwd beroep van het Rijk op gemeenten. Gevraagd wordt om de crisisnoodopvang (langer) open te houden en om (meer) plekken te realiseren voor reguliere asielopvang. Alle gemeenten oriënteren zich hierop, ook de gemeente Hellendoorn. Wat betreft de bestaande kleinschalige crisisnoodopvang in Haarle (20-25 plekken) is het voornemen om in gesprek te gaan met omwonenden en met de verhuurder van de opvanglocatie over verlenging met een aantal maanden. Wat betreft reguliere asielopvang blijft het college van mening dat het belangrijk is om een zorgvuldig proces te doorlopen, met oog voor de groeiende urgentie, maar niet overhaast. Over de planning van dit lokale proces meer aan het eind van dit voortgangsbericht.

Een andere ontwikkeling die zich voordoet heeft betrekking op de Oekraïense vluchtelingen en dan in het bijzondere de derdelanders. Dit zijn mensen die gevluht zijn voor de oorlog in Oekraïne, maar niet de Oekraïense nationaliteit hebben. Het merendeel van deze derdelanders zou met ingang van 4 maart 2023 geen recht meer hebben op opvang in de gemeentelijke locaties voor Oekraïners. Dit is door het Rijk uitgesteld met zes maanden tot 4 september 2023. Ook hier speelt het gebrek aan capaciteit voor reguliere asielopvang een rol. Een groot deel van deze derdelanders zou vanaf 4 maart een beroep gedaan hebben op opvang in een asielzoekerscentrum en die ruimte is er niet. Zo blijkt dat de vraagstukken van de verschillende doelgroepen nauw met elkaar samenhangen. De derdelanders in de gemeente Hellendoorn (ca. 20) blijven dus gebruik maken van onze opvanglocaties, hetgeen qua capaciteit ook mogelijk is. De samenhang tussen doelgroepen komt ook tot uitdrukking in de hoge taakstellingen voor het huisvesten van statushouders. Om er voor te zorgen dat er zo min mogelijk statushouders langer dan nodig in een asielzoekerscentrum verblijven,

wordt van gemeenten gevraagd om sneller en meer statushouders te huisvesten. Daarbij speelt een belangrijke rol dat voor dit jaar een toename van de asielinstroom wordt verwacht.

Het college voelt een verantwoordelijkheid om - op de schaal van de gemeente Hellendoorn - bij te dragen aan de opvangopgave. Vertrekpunt voor de oriëntatie van het college op de lokale asielopgave is het aandeel naar rato van 123 plekken dat in het procesplan van de regio Twente geraamd is. Hierbij stelt het college de randvoorwaarde dat zowel andere gemeenten in de regio als het Rijk ook hun verantwoordelijkheid nemen. Daarnaast is een randvoorwaarde dat gemeenteraad en inwoners betrokken worden in het proces.

Om dit te bereiken heeft het college het volgende proces voor ogen.

In de raadsbijeenkomst van 24 januari is kenbaar gemaakt dat het college een kaderstellend besluit wil vragen van de raad. Het college neemt de verantwoordelijkheid om een voornemen uit te spreken over welke vorm van opvang het meest passend wordt geacht. Vervolgens wordt een voorstel gedaan aan de raad, niet voor een concrete opvanglocatie, maar voor criteria waaraan een locatie zou moeten voldoen. Dit toetsingskader wordt met de raad besproken in een debatronde. De raad neemt daarna een (kaderstellend) besluit door een - al dan niet gewijzigd toetsingskader - vast te stellen. Vervolgens is het college aan zet om zich te oriënteren op potentiële locaties en hierin een keuze te maken. Voordat een definitief besluit door het college genomen wordt, vindt afstemming plaats met omwonenden van de beoogde locatie.

Dit resulteert in de volgende planning.

In **februari** (21/2) heeft het college besloten om een verkennend gesprek aan te gaan met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) over mogelijkheden voor opvang die passen bij de schaal van de gemeente Hellendoorn. Dit voorwerk is nodig om een kaderstellend besluit van de raad te kunnen vragen. Dit besluit heeft betrekking op een toetsingskader voor een locatie. Aan welke criteria moet een locatie voldoen om als passend aangemerkt te worden?

In **maart** buigt het college zich over verschillende opties om in opvang te voorzien en worden de contouren van oplossingsrichtingen verkend. Dit als basis voor het kaderstellende besluit dat het college door de raad wil laten nemen. Onderdeel van de verkenning is een gesprek met het COA dat naar verwachting medio maart plaatsvindt.

In **april** volgt dan de ambtelijke uitwerking van mogelijke voorstellen. Aan de raad wordt voorgesteld op welke wijze het college deze materie graag zou willen agenderen.

In **mei** verwacht het college het punt te bereiken van een debatronde en raadsbehandeling. Met als beoogde uitkomst een kaderstellend besluit van de raad, gevolgd door een onderbouwde keuze van het college voor een locatie. Een definitief besluit over een locatie wordt pas door het college genomen na afstemming met inwoners.

Gedurende dit proces worden verschillende momenten ingelast om de gemeenteraad te informeren over de voortgang, zoals in dit bericht.

Hetzelfde geldt voor de communicatie met inwoners; ook hiervoor worden momenten gepland, bijvoorbeeld in de vorm van een bewonersbijeenkomst.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Beschrijving	Pagina('s)
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1